

ВАРНАСКИ ОБЩИНСКИ ВЕСТНИКЪ

Journal de la municipalité de Varna

Издава Варненската градска община — Organe officiel de la mairie Varna.

Излиза двуседмично — редактира комитетът.

Цена 2 лева.

Абонаментъ за България:
за година — 50 лв.
за бмесеца — 30 лв.

ОБЯВЛЕНИЯ:
официални по 2.50 лв. на кв. см.
търговски — по споразумение

Всичко за вестника
се изпраща чрезъ кметството
— Варна.

Христосъ Возкресе!

Това е нашата християнска победа, която е побеждавала, побеждава и ще победи свѣта, — нашата вѣра, че Исусъ Христосъ е Синъ Божий, че Той умръ и възкрѣсна за насъ. Въ продължение на вѣкове презъ тия свѣтли пасхални дни, всѣки единъ отъ насъ вѣрующитъ християни заедно съ вселенската църква свидетелствуваме предъ цѣль свѣтъ, че Христосъ **НАИСТИНА ВЪЗКРѢСНА** отъ мъртвитъ и дарува намъ животъ вѣченъ и вѣлика радостъ, че той е живъ всрѣдъ насъ и ще пребже съ насъ до скончание мѣра.

Възкресението Христово е нашиятъ Великъ День, — день на тържествующата всепобедна Божия любовъ, която отново отваря за насъ дверитъ на рая и ни вовежда въ Царството Божие на земята. Затова пасхалната камбана тѣй тържествено бие! Затова пасхалнитъ пѣсни въ Божествената служба тѣй радватъ сърцето и пълнятъ душата съ свѣтли надежди за собственото ни възкресение и безсмъртие.

Днесъ църквата Христова призовава „небеса убо достойно да веселятся, земля же да радуется, да празнууетъ же миръ видимый же весь и невидимый: Христосъ възкресе, веселие вѣчное!“

Нека и ний да кажемъ съ църковната пѣсенъ: „День е на възкресението! Да се просвѣтимъ съ това тържество, като единъ другъ се пригърнемъ и си кажемъ: братя! Нека заради възкресението да простимъ всичко на всички, които ни ненавиждатъ, и така да запьемъ: Христосъ възкрѣсна отъ мъртвитъ, съ смъртъта си смъртъта унищожси, и на всички въ гробоветъ животъ дари!“

Христосъ Возкресе!

Епископъ Андрей.

Инж. Я. МУСТАКОВЪ
кметъ на гр. Варна

ВЕЛИК ДЕНЬ

Всрѣдъ тишината на звездната пролѣтна нощъ, разнася се и тази година тържествениятъ звънъ на камбанитѣ, за да възвести на християнския миръ, възкресението на ПРАВДАТА, СПРАВЕДЛИВОСТЪТА И ДОБРОДЕТЕЛЪТА.

И радостъ, надежда и крепка вѣра изпълватъ сърдцата и душитѣ на всички всрѣдъ житейското изпитание.

Христосъ Возкресе! Отъ всѣкъде радостенъ възгласъ изпълва буйналата животворна пролѣтъ.

Христосъ Возкресе! Разнася се радостъта и надъ нашиятъ градъ за утѣха на ницитѣ и напѣтствия за добродетель и любовъ къмъ ближния.

Христосъ Възкресе! Тържествениятъ зовъ окриля всички варненци съ надеждата за по-добри бѣдни дни на тѣхния градъ. Ще възкрѣсне той отъ мжката на днешния день за радостъ и доволство на всички българи.

Съ твърда вѣра и свѣтла надежда варненци се поздравляватъ съ най-великия и най-свѣтълъ християнски празникъ всрѣдъ кичестата пролѣтъ на тѣхния черноморски брѣгъ.

Въ сговоръ, единомислие и единодействие, беззавѣтна преданность и любовъ къмъ своя градъ, тѣ крачатъ смело и твърдо къмъ варненския **ВЕЛИК ДЕНЬ**.

Първото българско училище въ Варна

Грознитѣ самоуправства и голѣми вътрешни смутове и сътреси въ Турция въ края на XVIII и въ началото на XIX столѣтия — презъ кървавата епоха на кърджалии — даалии, на непокорни пашаи, аяни и спахи — тласватъ изплашеното и безпомощно селско наше население къмъ бѣгство и преселение въ градоветѣ. Тѣй се засилва българскитѣ елементи тукъ, полагаатъ се основитѣ на българското гражданство, погърчено кажи по онава време; засилватъ се и редоветѣ на еснафитѣ, носители отпосле на нашето народностно възраждане и училищно движение.

Но въ Варна настава тогазъ и нѣщо по-друго, за което влияятъ, поради народонаселнитѣ особности на града, две пакостни сили — постепенно все повече усилваната еленизаторска роля на Гръцката тукъ митрополия и на Гръцкото алилодактично (взаимноучително) училище: тѣ именно претопяватъ голѣмо множество гагаузи въ гърци, че и немалко българи, особено чрезъ дългогодишния учител Йоргичи Василиу.

Тази е причината, дето *българско училище* въ Варна се открива твърде късно — едва на 12 августъ 1860 г. Че и то е пакъ плодъ на знаменитото великденско събитие въ Цариградъ — 3 априль ст. стиль 1860 год. — когато Иларионъ Макариополски съ мжжественъ замахъ тържествено провъзглася раздѣлата на Българската черква отъ Гръцката патриаршия.

Следъ това велико събитие, което раздвижва повсемѣстно нашия народъ, и българитѣ въ Варна, преселници повече отъ Търновско и отъ близкото до Провадия село Джиздаркьой (Добриня), начеватъ по-често да се събиратъ и размѣнятъ мисли за съставяне *Българска училищна община* и отваряне народно училище и въ тѣхния градъ.

Такава община тѣ съставятъ на 11 май 1860 година — въ празника на светитѣ братя Кирилъ и Методий. Поржчватъ си и печатъ съ надписъ: *съгласие, дързостъ, успѣхъ* — надписъ, който има дълбокъ смисълъ и е цѣла програма въ три думи — именно, че само съ *съгласие и дързостъ* тѣ могатъ да иматъ *успѣхъ* при грубата обстановка, въ която сж поставени.

Тутакси следъ туй братята търговци Никола и Сава Гоергиевичъ отправятъ писмо до П. Р. Славейковъ въ Търново отъ страна на общината, съ което, като търновци родомъ, го молятъ да намѣри и изпрати лице за български учителъ въ Варна, което да знае и гръцки езикъ, необходимо условие, за да отстоява по-успѣшно службата си тукъ.

Славейковъ изпраща Костадина Тодоровъ, който отпосле си прибавя и прозвище Арабаджиевъ — човѣкъ младъ, трудолюбивъ, надежденъ, родомъ отъ близкото до Търново село Арбанаси, добилъ начално учение въ Гръцкото училище — въ този градъ — епохата на елинизма въ България, а сетне следвалъ и въ Главното българско училище въ Търново.

Въ Варна Арабаджиевъ пристига къмъ началото на месецъ юний. Радостъта на малката Варненска българска община нѣмала предѣлъ. Бързота довършва поправкитѣ на наетата къща за училище — къщата на брадваря Пѣйко Пенева въ II участъкъ на града (до площадъ „Иосифъ I“ сега), приготвя се необходимата училищна покаящина и учителятъ се тъкмѣлъ да открие училището. Ала, за изненада на всички, явяватъ се спѣнки отъ страна на властъта. По зловредна мълва отъ личности около Гръцката митрополия, че училището се искало отъ руския консулъ въ Варна Рачински по политически съображения, варненскитѣ мюесарифъ Аширъ бей не позволилъ отварянето му.

Учителът билъ тепленъ подъ полицейски разпитъ, който се свършва благополучно, благодарение на спокойното държане на учителя и непоколебимитѣ му отговори, че е виканъ съ писмо отъ Българската община, сочейки и денослова му.

Същевременно и българинътъ - членъ въ Окръжниятъ управителенъ съветъ (идаре-мезлиша) Стоянъ Ив. Джумалиевъ твърдо настоява въ едно отъ заседанията на последния да се удовлетвори по-скоро молбата на българитѣ отъ Варна, за откриване на свое училище, като въ препирня по този въпросъ съ варненския гръцки владика Порфирий вешо го изобличилъ въ зла умисълъ и парична ненаситност. Това направило силно впечатление на Аширъ бея, който следъ свършенка на заседанието довѣрително казалъ на Ст. Джумалиевъ, че българитѣ въ Варна могатъ да си отворятъ училището.

Разбита интригата, училището се открива, както споменахме, на 12 августъ. — Тѣй честитиятъ Арабаджиевъ за пръвъ пѣтъ разкрива кирилското четмо и писмо на български деца въ *нѣкогашния Одесосъ*, и въ скромната кѣща на Пѣйка Пеневъ *) се полагатъ първитѣ културно-просвѣтни наши заченки, блѣсва първиятъ лжчъ на умственъ български животъ, който постепенно става все по-свѣтълъ и благодатенъ, та отваря очитѣ и на мнозина загубени почти българи да се отърсятъ отъ гърцизма и да съзнаятъ своята народностъ.

Високоназидателенъ е примѣрътъ, какъ шепата съзнателни българи тогазъ въ Варна се надварятъ ревностно въ дарения за народна просвѣта, като до края на учебната 1860-61 година събрали тѣ доброволни помощи възлѣзватъ на 13,593 гроша, споредъ една запазена сметководна книга въ Варненската митрополия. А презъ втората учебна година (1861-62 г.) само единъ отъ тѣхъ — пламениниятъ родолюбецъ хаджи Стаматъ Сидеревъ, родомъ отъ Горня-Орѣховица — внася 13,700 гроша съ предназначение да се купи мѣсто за съграждане собствено българско училищно здание, построяването на което и скоро се почва — днешната черква „Св. архангелъ Михаилъ“

Тѣй чувството на дългъ било силно развито въ тогавашнитѣ варненски българи и тѣ, сплотени

*) Тази кѣща посетихъ презъ 1898 год. съ първенеца съвремененъ училищенъ деецъ Сава Георгиевичъ, когато събрахъ исторически вести за статията си по училищното дѣло въ Варна, помѣстена въ „Отчета на Варненската девическа гимназия за учебната 1897-98 год.“. Кѣщата бѣ двуетажна. Горниятъ етажъ, който се състоеше отъ 3 стаи, е служилъ за училищно помѣщение: дветѣ стаи били класни — едната за ученици, другата за ученички, а третата за училищни потребности. И понеже кѣщата подлежеше на събаряне за урегулиране на площадъ „Иосифъ I“, настояхъ предъ Градското общинско управление да се снесе планътъ на кѣщата, която се намиреше въ североизточната частъ на площада — нѣщо което се извърши отъ инженера Каракулаковъ и ситуационниятъ планъ на тази кѣща е приложенъ при статията ми. — Числото на ученицитѣ, споредъ Сава Георгиевичъ, който е билъ и училищенъ настоятелъ, възлѣзвало приблизително на 40 — 25 момчета и 15 момичета. Това е доста вѣроятно, предвидъ че и кѣшитѣ на съзнателнитѣ българи тукъ въ онова време били около 40.

около младиятъ си 34 годишенъ учителъ, който усърдно и похватно работѣлъ въ училището отъ ранна утринъ до свечеряване, доблестно изпълнявалъ този си дългъ, като съ неотклоненъ устремъ и твърдостъ чудна побеждавалъ всички противодействия на гъркогагаузи, внушавани отъ нѣкои членове на гръцкия митрополитски съветъ (димогерондията), при строенито на училището. Единъ день буйни гагаушки тѣпли се явяватъ предъ Окръжното управление (конака) и съ кръсѣци непристойни изискватъ отъ мютесалира Аширъ бей да забрани строежа на училището. Последниятъ изпълва произвола имъ. Изпраща нѣколко заптиета, които пропльждатъ работницитѣ, та сградата стоява деветъ месеца непокрита.

Неотклоненъ отпоръ и протестъ последва веднага отъ страна на варненскитѣ българи. Тѣ отправятъ настоятелно заявление до великия везиръ въ Цариградъ, подкрепено и отъ българскитѣ кметове въ Варненския санджакъ и отъ представителя имъ по Черковния въпросъ Атанасъ Георгиевъ, та издействуватъ бележитъ султански ферманъ. Ферманътъ гласѣлъ: „Разрешава се да се построи въ Варна едно централно българско училище за цѣлия Варненски санджакъ“.

Мютесарифътъ Аширъ бей прочелъ въ двора на Окръжното управление фермана на всеуслишане: въ присѣствие на събраното население отъ разнитѣ народности въ града и на призованитѣ за тази цель български кметове изъ Варненско.

Бързо следъ туй постройката била довършена и на 25 юлий 1862 година тържествено осветена въ присѣстие на Аширъ бей, на други турски власти и на всички консули начело съ Рачински, по чието предложение сега и митрополитъ Порфирий извършва водосвета. Присѣствуватъ и началницитѣ на другитѣ религиозни общини и всички българи и българки въ града заедно съ учителя Костадинъ Арамаджиевъ, който изпълва съ ученицитѣ си нѣколко училищни пѣсни; а Сава Илиевъ Доброплоднии, който преди две седмици билъ условенъ за главенъ учителъ въ Варна, казалъ съответни на тържествения случай речи на турски, български и гръцки езици и възхвалилъ ученолюбието на варненскитѣ българи.

На училището била поставена табела съ български и френски надписъ: „Българско централно училище“, въ което броятъ на ученицитѣ скоро достигналъ около 100.

Отъ тукъ-нататъкъ българската народностъ въ Варна заздравява своето положение: тя се сдобива съ свой собственъ кжтъ, който става крепостъ на българския духъ, служи ѝ за срѣдище чакъ до Освобождението, стяга я въ единомислие, цѣлостъ и мощъ, въплотявайки за нея върховната мисълъ за недалечна *честита българска Варна* — горещъ блѣнъ на всички дейци по възраждането на българщината тукъ.

Да, тия неуморими наши труженици достойно изпълниха своя дългъ, като съ благодатнитѣ си дѣла оставиха ярко и свѣтли примѣри въ служба за родна просвѣта, Родина и за по-честита Варна, която въ наше време наистина разцвѣта.

Хвала имъ!

Ив. П. Церовъ.

Здравни деца - здравъ народъ

Яслигѣ сж необходими за Варна

Щастливи бѣха децата преди войнитѣ. Всѣко семейство, споредъ средствата си само се грижеше за децата, макаръ че по численостъ тѣ бѣха много повече отъ сега. Бащата изкарваше прехраната, майката се грижеше за домакинството и малкитѣ. Осиротелитѣ деца се отглеждаха въ близки роднински семейства и не чувствуваха липсата на майчина закрила.

Следъ войнитѣ настанаха тежки дни за всички, а това се отрази най-злѣ върху здравето и грижата за децата. Издръжката на семейството бѣ затруднена, роднинскитѣ връзки се разхлабиха, а прокуденитѣ отъ своитѣ огнища семейства останаха безъ близки, които биха могли при нещастие да се погрижатъ за децата имъ.

Кой може да стои равнодушенъ предъ баща, който рони сълзи надъ слабичко детенце, изгубило майка си още първия денъ когато е дошло на Божия свѣтъ? Крехкото създание иска грижи, а бащата не може да му ги даде, не само защото не е опредѣленъ отъ природата да го гледа, но защото трѣбва да работи и изкара прехраната за себе си и за другитѣ по-голямички деца.

Сжща е картината и когато майката е болна. Яслигѣ, въ които се отглеждатъ деца отъ единъ денъ до 2 годишна възраст сж единствения институтъ, гдето и въ двата случая детето ще намѣри закрила докато закрепне или докато майката оздравѣе.

На яслигѣ не бива да се гледа като на институтъ за подхвърлени деца, институтъ, който по мнението на коравосърдечни общественици, щѣлъ да поощрява неморалния животъ въ голѣмия градъ Варна.

Въ Варна и безъ ясли се раждатъ годишно по 70 незаконнородени деца, отъ които повечето сж признати отъ бащитѣ и носятъ тѣхнитѣ имена. Останалитѣ не се подхвърлятъ, а излѣганата майка сама знае какъ изкарва хлѣба за себе си и нещастната си рожба, за да отдѣли нѣщичко и да плаща на нѣкоя престарѣла баба да гледа детенцето.

Покварената жена не става майка. Тя знае какъ да се отърве отъ това бреме. Измамената девойка, станала майка никога не ще повтори грѣшката си, още повече ако ние ѝ се притечемъ въ помощъ: да отгледаме невинното ѝ детенце въ яслигѣ, гдето и тя самата ще намѣри срещу работа залькъ хлѣбъ и за себе си.

Варненскитѣ ясли, които скоро ще се откриятъ въ домъ „Д-ръ Ан. Головина“ отъ съюза за закрила на децата, ще бждатъ реаленъ изразъ на човѣчностъ и отзивчивостъ на варненското гражданство.

Всички срѣдства, събрани въ „Деня на детето“ тази година ще послужатъ за скромно обезпѣдане и едногодишна издръжка на тия ясли.

Затова, всѣки който е пустналь лептата си въ касичката тоя денъ и е далъ левче за хлѣбна марка, когато мине край яслигѣ, нека знае, че сигурно е изтрилъ поне една сълза на нещастната майка или баща и е допринесалъ за спасяването на нѣкое невинно създание, което иначе би загинало.

Д-ръ Н. Василева, и-къ дет. здр. станции

ДЕТСКИ ГРАДИНИ

„Детето е цвѣте, което не може да вирѣе безъ слънце, въздухъ и просторъ, е казалъ още преди сто година създателя на първата детска градина въ Бланкенбургъ знаменитиятъ педагогъ Фридрихъ Фрьобелъ. За това ако ние искаме да имаме здрави деца, трѣбва да създадемъ за нашитѣ малки човѣци—голѣми и просторни градини.“

Днесъ следъ сто години ний виждаме какъ идеята за детскитѣ градини на Фрьобела намира все повече отзвукъ въ душата на всички, на които е повѣрено възпитанието на малкитѣ.

Детскитѣ градини получиха грамадно разпространение у насъ и съ право погълнаха значителна частъ отъ грижитѣ на нашитѣ педагози. Съюза за закрила на децата и общинитѣ.

Трѣбва да отбележимъ, че въ това отношение грижитѣ на Варненската община сж голѣми и значителни.

За кжсо време въ града ни се създадоха нѣколко детски градини и то тамъ, кждето най-много се чувствува нужда отъ тѣхъ.

Въ тѣзи паркове на здравето слабостѣлеснитѣ и нѣжни деца дишатъ свободно, закрепяватъ тѣлото си, а здравитѣ се закаляватъ и получаватъ по-голѣма енергия за борба срѣщу болеститѣ.

следва на 5 стр

Инж. Л. Димовъ,
Зав. Сл. Снимки, Регулации
и Нивелации.

Кадастъръ на варненското землище

Землището на гр. Варна е изпъстрено съ редъ ценни и доходни имоти като: гори, овощни градини, лозя, ниви, ливади и др. — частни и общински. За превежданието имъ въ известностъ, за по-лесно и бързо опознаване съ тяхъ, т. е. да се знае тяхното положение въ землището, голѣмината и формата имъ, за правилното имъ използване необходимо е изработването на кадастраленъ планъ на това землище. Общината търпи загуби въ облагане съ данъкъ, а сжщо и спокойствието на гражданитъ не може да се осигури вследствие голѣмитъ спорове, които се пораждатъ отъ неустановенността и несигурността на междусъседнитъ граници. Единъ точенъ и пъленъ планъ ще даде възможностъ на всички, които мислятъ за процъпяването на града, съ единъ погледъ да обгърнатъ всестранно града и околността му и ще видятъ какво огромно богатство представлява землището на града и ще може да се позамислятъ за всички ония стопански и благоустройствени мѣроприятия — целящи повдигането на града.

Кадастралнитъ измѣрвания на полскитъ имоти (въ Европа само България и Албания нѣматъ такива) иматъ следнитъ задачи: Да дадатъ основата за създаване и водене на поземелни снимки съ целъ, да се осигурятъ частната поземелна собственостъ и ипотекарния земеделъски кредитъ;

Да дадатъ основата за проучване и проектиране на всички строителни, културъ-технически, земеделски горски и др. обекти;

Да служатъ за подобрието на състоянието на поземелната собственостъ, като комасиране на полскитъ имоти, оправяне на границитъ, прокарване нови и урегулиране на стари пѣтища, отводняване напояване и др.

Да служатъ за научни изследвания —

(Следва отъ 4-та страница)

Детскитъ градини култивиратъ въ децата още любовъ къмъ природата и здравъ характеръ.

Дѣлото на детскитъ градини трѣбва да получи нвсърдчение и подкрепа отъ всички.

Защото въ тѣзи паркове на здравето ще намѣрятъ слънце, въздухъ и просторъ децата на народа, онѣзи които най-много чувстватъ нужда отъ въздухъ и слънце.

И въ това отношение Варненската община работи и ще продължава да работи.

географски, геоложки, минероложки, хидроложки и др.

Да служатъ за точното и справедливо опредѣляне на поземелния данъкъ и за поземелната статистика.

Да служатъ за подновяване и поддржане на официалнитъ издания на карти.

Да дадатъ основата за направата на съобщителни, туристически и други видове карти.

Общината схвашайки изготвянето на общия кадастраленъ планъ на Варненското землище като една необходимостъ, отъ нѣколко години започна системни технически измѣрвания. Постави се и се изчисли триангулацията, която служи за основа за подробното измѣрване на полскитъ имоти, като се свързва съ държавната триангулация.

Тази година ще продължи измѣрването на останалата една четвъртъ часть (три четвърти отъ гората е вече измѣрена и е приготвенъ планътъ ѝ) отъ общинската гора, която е най-ценниятъ общински имотъ, споредъ всичките технически изисквания за приготвянето на стопанскитъ ѝ планъ, който ще послужи за арондирване. Съ това се цели запазването цѣлостта на гората, оправянето на старитъ и прокарване на нови пѣтища за по-рационално използване на сжщата.

Отъ плана ще се вижда отъ какво се състои тая горска площъ — различнитъ култури гора, празнитъ пространства, които следва да бждатъ залесени съ нѣкоя доходна и културна гора: брѣговтѣ на деретата — сипеи, които подлежатъ на укрепяване и залесяване.

Ще се започне съ снимането на останалата часть отъ землището още тази година. Най-напредъ ще се започне съ снимането на имотитъ лежащи между: 1). „Траката“, курорта „Св. Константинъ“, Двореца и шосето за Балчикъ; 2). Новото шосе за с. Царево и Евксиноградското шосе; 3). Останалата часть на землището.

Ако се работи съ сегашния персоналъ на службата „Снимки, Регулации и Нивелации“ за около 5 години ще може да се извърши кадастрирането на Варненското землище.

Началникатъ на Техническото отделение при Варненската община г. инженеръ Лазаръ Каровъ презъ първата половина на месецъ Априль изнесе предъ радио—Варна сказка на тема: „Благоустрояването на градскитъ улици“.

Б. Вакъвчиевъ—Варна

Да възкръстне!

Проблясва на мрачния човъшки небо-склон надеждата за възкресяване и възцаряване на истината, правдата и любовта между хората, за да изчезнатъ отъ човъшкото сърдце, умъ и душа завистта, злобата, отмъстителността и клеветничеството.

Днесъ ние сме силно привързани къмъ възнишия блъсъкъ и за Възкресение Христово се обличаме съ нови одежди, палимъ голъми свещи, удряйки се демонически въ гърдитъ декламираме, че сме последователи на Христовото учение и се наричаме челоуци, а подхранваме въ душитъ си жестокостта, егоизма, злобата, ехидността и клеветничеството, като никому не прощаваме, никого не съжеляваме, приструваме се, че обичаме и правимъ краткия човъшки животъ труденъ и мъченъ.

Годинитъ минаватъ, прогресътъ е въ пъленъ размахъ, едно поколение се следва отъ друго, но въ човъшката все още душа клокочатъ най-ниски инстинкти безъ да се е направило нищо значително за да се заживее съ любовъ, прошка, забвение и съ истинска радостъ да си кажемъ:

— Възкръсна правдата, истината и любовта!

Богочовъка предъ човъшкия съдъ

Живота и личността на Исуса Назарянина сж имали грамадно влияние върху историята на челоуството.

Смъртната присжда срещу Христа е последвала следъ две сждебни следствия (инстанции), отъ които едното се е произвело по еврейския законъ (Таламудъ-Мишна), а другото — по римския.

Исусъ е билъ осжденъ на смъртъ най-напредъ отъ еврейския синедрионъ (съветъ на фарисейтъ), председател на който билъ първосвещеника Кайафа, а следъ това отъ римския прокураторъ (управителъ) на Юдея.

Срещу последния петъкъ, презъ ноцъта преди пасхата (праздника на безкваснитъ хлбове) е станало залавянето и задържането подъ стража на И. Христа. Следъ вземането на Исуса подъ стража отъ въоръженъ конвой, той е билъ заведенъ за разпитъ най-напредъ при Анна, най-влиятелния членъ на синедриона, а следъ това при приятеля на сжщия — първосвещеникъ Кайафа.

Тукъ обвиняемиятъ е билъ подложенъ на предварителенъ разпитъ още преди да бждатъ повикани свидетелитъ. Църковниятъ съновникъ запиталъ Исуса за ученицитъ и учението му. Исусъ отговорилъ: „Азъ открито говорихъ на свѣта. Азъ винаги съмъ поучавалъ въ синагогитъ и въ храма, гдето отвредъ се събиратъ юдеитъ и скришомъ нищо не съмъ гозорилъ. Защо питашъ мене? Попитай ония, които сж слушали какво съмъ гозорилъ: ето тѣ знаятъ какво съмъ гозорилъ“. При тѣзи думи единъ отъ служителитъ ударилъ Исуса по лицето казвайки му: „Тѣй ли отговаряшъ на

първосвещеника?“ — „Ако зло говорихъ, докажи злото: ако ли добро — защо ме биешъ?“

Следъ това били повикани свидетелитъ, които били намѣрени отъ самитъ сждии, за да дадатъ своитъ показания предъ синедриона, предъ който Исусъ е билъ изправенъ на сждъ. Всичко това е станало нощемъ, въпреки, че по еврейския законъ, сжденето нощемъ е било безусловно забранено и недействително. Обвинението се съдържало само въ показанията на свидетелитъ. Последнитъ го обвинили, че богохулствува, защото си нарече Синъ Божий.

„Нищо ли не отговаряшъ? Какво свидетелствуватъ тия противъ тебе?“ Го запиталъ Кайафа. А той мълчалъ и не отговарялъ нищо.

Ти ли си Христосъ — синъ Божий ли си? — сж викали сждиитъ, и най-сетне, когато Кайафа го заклѣлъ въ Бога и му е задалъ този въпросъ — чулъ се отговора:

„Азъ съмъ Христосъ, синъ Божий“.

Тутакси щомъ Исусъ засвидетелствувалъ своето изповѣдание предъ толкова много свидетели веднага първосвещеника си раздралъ дрехитъ и казалъ: „За какво ни сж по-вече свидетели. Чухте ли богохулството? Какво ви се струва? А тѣ отговорили: „Той е повиненъ на смъртъ“.

Тогава синедриона, подъ председателството на първосвещеника Кайафа — призналъ Исуса за повиненъ на смъртъ и така се извършило това велико осждеване. Всичко това е станало въ една ноцъ.

По онова време Юдея била римска провинция, която се управлявала отъ прокуратори. Прокураторъ билъ Пилатъ Понтийски, облеченъ въ гражданска, сждебна и военна властъ. Римлянитъ оставили на евреитъ известна юрисдикция, обаче синедрионътъ не можелъ да произнеса смъртна присжда. Това е могълъ да направи само римския прокураторъ (намѣстникъ) на тогава, въ когото е била съсредоточена въ онова време безпредѣлната властъ на Римъ.

Ето защо Исусъ билъ отведенъ на сждъ при Пилата. Това станало въ петъкъ. — „Намѣрихме тогава, че развърщава народа ни, забранява да се дава данъка на Кесара и казва за себе си, че е помазаникъ Царъ“. Исусъ билъ обвиненъ и въ държавна измѣна, че подстрекателствувалъ тълпата и непризнавалъ властта на императора.

Когато Пилатъ видѣлъ обвиняемия, който е билъ изправенъ предъ него съ свързани ржце, запиталъ:

„Въ какво обвинявате този човѣкъ?“ Главнитъ свещеници и книжници допълнили: „Ако той не бѣше злодеецъ, ние не бихме ти го предали“. Тогава Пилатъ имъ казалъ: „Вземете го вие и го сждете споредъ Вашия законъ“. На това обвинителитъ упорито отговорили: „Намъ не ни е позволено да убиваме никого!“

Пилатъ разпиталъ Христа, който призналъ, че е Царъ, но добавилъ, че неговото царство не е отъ тоя свѣтъ. Пилатъ се убедилъ, че Христосъ не може да бжде врагъ на Цезара, обаче предъ настояването на фарисейтъ той отстѣпилъ и осждилъ Христа. И по този начинъ неговата кръстна смъртъ стана изходна точка на новата история. ГРЪН.

Варна е царицата на Черно море!

ВЕЛИКДЕНСКИ ОБИЧАИ

През великденските празници навсякъде, от въкове още, се извършват известни обряди и обичаи. Повечето от тях имат религиозен характер, но не са малко и тия, които имат голямо значение за нашето здраве.

Едни от тези последни са от такова естество, че трябва не само да се поддържат от съвременния културен човек, но и да се поощряват. Много от обичаите пък, като остатъци от времето на по-низкото човешко развитие, трябва да се видоизменят, подобрят, а някои даже и изоставят.

Обичай е предъ Великденъ да се почисти всичко въ къщи.

Спомнямъ си отъ детинство, че предъ тоя день у насъ стаитъ се варосваха, чергитъ за постилки и покривки се изпираха, а това що не можеше да се изпере, изгърсваше се и се простираше за провѣтриване на въздуха и слънцето. Дъскитъ на поדותъ се изтриваха, прозорцитъ и вратитъ — сщо. Сждоветъ за хранене се измиваха съ пепелива вода.

Съ една дума, извършваше се всичко онова, което въ хигиената се нарича дезинфекция или обеззаразяване. Като се прибави къмъ това и обстоятелството, че предъ тоя день се ходи на баня, или, кждето нѣма такава, измиватъ тѣлото, главата и краката си въ къщи, и че за тоя день хората се обличатъ въ чисти и нови дрехи и обуца — ще се получи едно състояние или една срѣда за нашия организъмъ, която е твърде благоприятна за здравето.

Чистотата въ всичко презъ време на празника е отъ голямо значение за бодростта на духа и веселото настроение.

Ето единъ обичай, който е останалъ отъ онова време, когато първитъ хора на земята са насаждали здравни правила, обреди и обичаи въ живота на широкитъ народни маси.

Разказъ на Варненски общински вестникъ

За пръвъ пътъ Великденъ

Всички го наричаха Ваклинъ Човката.

Той бѣ сухъ, прегърбенъ, съ тъмно кафяво лице, малки очи и твърде голѣмъ носъ.

Живѣеше въ една стара, полуразрушена и изоставена рибарска колиба, край брѣга на морето, всичката покъщнина на която се състоеше отъ единъ рѣждясалъ желязенъ креватъ съ три крака.

Денемъ Човката скиташе изъ пристанището, събираше жито, бобъ, слънчогледъ, а после ги продаваше, или пъкъ се отбиваше при рибаритъ и лодкаритъ, помагаше имъ въ работата и така изкарваше сухия си залькъ.

Привечеръ обикновенно Ваклинъ обичаше да сѣда край брѣга на морето и да гледа синитъ му води.

Човката наблюдаваше какъ малкитъ рибки радостно играятъ и си спомняше за своето детинство.

Бѣше останалъ отъ малъкъ сиракъ; баща си загуби при едно нещастие. Той бѣ падналъ въ хамбаря на единъ голѣмъ параходъ и тамъ намѣри

— Ето единъ обичай, който трябва по-често да се изпълнява и поощрява отъ всички, включително и отъ общинскитъ власти.

Нашиятъ народъ, общо взето, живѣе и се носи доста нечисто. Жилището на нашия селянинъ има много признаци отъ онова време, когато човѣкътъ е живѣлъ заедно съ домашнитъ животни. Нашиятъ селянинъ общо взето, живѣе въ постоянна нечистотия. Само отъ време на време, за добри дни, като празниците, той малко се почиства и се облича по-запредъ хора.

Тая нечистотия е една отъ главнитъ причини, за да се разпространяватъ и ширятъ всѣкакви болести, а най-вече заразнитъ.

Нечистотията въ селската къща и около нея е една отъ главнитъ причини за преголѣмата смъртностъ между децата у насъ.

Въ градоветъ, общо взето, чистотата въ жилищата е по-голяма, отколкото въ селата. Но и тукъ има много условия, които, поради нечистотията, застрашаватъ нашето здраве. Азъ нѣма да описвамъ тия условия въ нашитъ малки градчета. Достатъчно е само да се хвърли единъ бързъ погледъ върху чистотата на крайнитъ квартали, за да се дойде до заключението, че великденскитъ обичай за чистотата, като гаранция за по-добро здраве, са още много недостатъчни. За доброто здраве не е достатъчно само личната чистота, а и тая на жилището.

Когато заболѣе нѣкой отъ заразна болестъ въ семейството, кждето се спазва добра чистота и въобще се живѣе хигиенично, всички се чудятъ и не могатъ да си обяснятъ, отъ кжде и какъ се е занесла зараза въ къщи.

Отдѣлниятъ човѣкъ, отдѣлното семейство, колкото и да иматъ познания по личната хигиена, колкото и да се стремятъ да живѣятъ по нейнитъ повели, мжно могатъ да се радватъ на постоянно добро здраве, ако на всѣка крачка тѣ се

смъртта си. Майка му работѣше чуждо: съ пране, копане по лозята го изгледа до шеснадесетъ годишната му възраст, после тя склопи очи и заспа за винаги. Една стара катафалка съ мършави коне я отнесе въ гробищата, при баща му.

Кржгълъ сиракъ, Ваклинъ се опита на нѣколко пъти да намѣри работа.

Веднѣжъ единъ месаръ съ голѣмъ коремъ и мазно дебело лице иронично му подхвърли:

— Ти имашъ истински красивъ носъ, ще ти дамъ работа, защото вървамъ, че ще запазишъ месото ми: мухитъ вмѣсто на него, ще кацатъ на твоята човка! . . .

Ваклинъ обиденъ избѣга. Обзе го едно желание да се завре дълбоко въ земята, да изчезне отъ свѣта.

Другъ пътъ той товари вжлища на гарата. Единъ високъ като върлина работникъ спрѣ погледъ на носа му, който бѣ цѣлъ почернѣлъ и шеговито подхвърли:

— Машалла, брей, далъ ти е Господъ носъ, ама единъ пътъ. Сега, както е почерняла гагата ти отъ праха на вжлищата, прилича на овѣхналъ патладжанъ . . .

Пожълтялъ отъ срамъ и мъка, съ наведени очи и подкосени нозе, Ваклинъ напустна работата.

натъкватъ на условия, които тѣ немогатъ да отстранятъ.

Недостатъчно е, следователно, човѣкъ само да знае какъ трѣбва да живѣе редовенъ хигиениченъ животъ.

Който цени своето здраве, той трѣбва да изпълнява елементарнитѣ правила на обществената хигиена.

Ако ние преди празниците се бѣхме придържали къмъ религиозния обичай и почитвахме навсѣкжде всичко, здравето ни би спечелило твърде много. Безброй заболявания биха се избѣгнали и смъртността би се намалила значително. Ето защо предпразничниятъ обичай — да се чисти всичко и навсѣкжде — е единъ обичай за поощрение.

Държавата и всѣка община би трѣбвало да издадатъ специални закони, наредби и улжвения за чистотата, както и строго да следятъ за изпълнението имъ.

Трѣбва да се опредѣлятъ презъ годината повече дни за чистене. Презъ тия дни ще трѣбва всички да работятъ само за чистотата на всичко и навсѣкжде.

Колкото по-скоро бждатъ узаконени такива дни — толкова по-добро народно здраве ще има и толкова повече благоденствие между хората.

Чистотата въ всички и навсѣкжде дава добротъ на духа, създава веселие и приятно настроение.

Тя ни поощрява къмъ работа.

Тя ни продължава живота.

Д-ръ Вл. Руменовъ.

Варненски общински вестникъ изразява най-вѣрно и точно общинската стопанска, финансова, благоустройствена и културна политика на общината.

Той не отиде вече никога на гарата.

Единъ день Човката намѣри полуразрушената и изоставена колиба край брѣга на морето, и остана да живѣе въ нея.

Презъ зимата, когато студътъ сковаваше земята и притискаше морето, живота на Ваклинъ ставаше тежъкъ.

Денемъ той скиташе изъ пустото пристанище, търсѣше, душеше, за да намѣри нѣщо, да го продаде и да се нахрани, или пъкъ отиваше изъ рибарскитѣ кафенета и просѣше хлѣбъ.

Студътъ хапѣше Човката, презъ парцаливитѣ му дрѣхи, а гладътъ смучеше червата му и пълнѣше съ слюнка устата му.

Лицето му ставаше още по-мършаво, сухо като на мъртвецъ, голѣмиятъ му носъ изпъкваше по-вече, а збжитѣ му тракаха.

Нощемъ Ваклинъ се прибираше въ бедната си рибарска колиба. Вътре бѣше толкова студено, колкото и вънъ. Той лѣгаше върху стариятъ креватъ и дълго се опитваше да заспи: студътъ и празниятъ стомахъ не го оставяха.

Човката се свиваше на кълбо, колѣнетѣ му опираха на самата глава, дѣхаше за да се стопли,

Д-ръ Б. Дечева.

Какво се прави въ Аспрухово

Детето получава въ наследство отъ родители и прародители изестни психически и физически особености, изживявайки съ тѣхъ живота на настоящото при най-различни условия въ семейство, училище и общество, то ги предава и на бждащото. Ако детето е голѣмия факторъ за създаване и увѣковечаване на семейството и за осъществяване културния напредъкъ на едно общество, то какви трѣбва да бждатъ грижитѣ за него.

Реализирането на трудната задача, да се осигури физическото, душевно и морално здраве на детето се започна едва съ основаването на съюза за закрила на децата. Създадоха се институти, които обхванаха грижитѣ за детето отъ раждането му, като: ясли, съвещателни станции за деца, по-нататъкъ, за децата отъ предучилищната възраст — дневни детски домове, лѣтни игрища, за учащитѣ се — лѣтoviща, безплатни ученически трапезарии и пр.

Въ кварталъ „Аспрухово“ е открита съвещателна станция за деца въ 1934 год. За 1936 год. откогато прегледитѣ ставатъ ежеседмично, сж направени 853 посещения отъ кърмачета и деца надъ 1 година.

Въ квартала презъ сжщата година сж се родили 104 бебета. Отъ тѣхъ сж били записани въ станцията 68 деца, отъ които 4 сж умрѣли или смъртността изчислена на 1000 е 58; 36 деца отъ новороденитѣ не сж дошли. Отъ тѣхъ сж умрѣли 12 или тѣхната смъртностъ възлиза на 333.3 на 1000 (1000) т. е. 6 пѣти по-голѣма отъ тази на идвалитѣ въ станцията. Презъ сжщата година сж били подпомогнати съ хранителни прудукти, млѣко, дрешки, пеленки и пр. за около 14 хиляи лева — 50 деца.

За социалната ценностъ която представлява детето на единъ народъ, сж нуждни още много грижи, на първо мѣсто уреждането на единъ дневенъ детски домъ и едно лѣтно детско игрище за децата на майкитѣ работнички, въ Аспрухово

и си представяше, че е пролѣтъ, за да забрави студа.

Вънъ зимниятъ вѣтъръ забиваше остритѣ си нокти върху студенитъ води на морето, които бучаха страшно, после внезапно се провираше презъ счупенитѣ дъски на колибата, ухапваше Ваклина по мършавото тѣло и пакъ се връщаше назадъ.

Тогава Човката изпаднаше въ безумие: проклинаше сждбата си, мърморѣше несвързани думи, ставаше отъ кревата, тичаше изъ колибата, чиито дъски печално скърцаха, викаше за да се стопли или скимтѣше като гладно псе отъ студъ.

Една студена нощъ, Ваклинъ отъ болка и мжка премѣтна вжже на шията си: искаше да се обеси, да сложи край на кучешкото си сжществуване, но не посмѣ, нѣмаше куражъ, страхъ го бѣше, живѣеше му се още.

Другъ пѣтъ когато студътъ и гладътъ го измжчваха до болка, обзе го безумна мисль да запали колибата и да се стопли за винаги.

Веднѣжъ Човката изповѣда мжката си, теглото си на единъ старъ рибаръ. Той поклати бѣлата си глава и съ усмивка му каза:

— Младъ си още Ваклине, нѣмашъ тридесетъ години, ще дойдатъ и за тебъ по-добри дни... Не се отчайвай, човѣшкото сжществувание е вѣч-

Значението на общинските сдилища

Съ направената на 12 ноември 1934 год. реформа въ нашето правосъдно дѣло се целѣше да се отстранятъ всички дефекти и слаби страни въ организацията на сдилищата въ България. Тази реформа, която въ много отношения даде отрицателни резултати и се оказа твърде пагубна по отношение устройството на обикновенитѣ сдилища въ страната и която впоследствие претърпя доста чувствителни промѣни, се отрази твърде благоприятно върху създаденитѣ от нея общински сдилища. Защото последнитѣ отговориха на нуждата да се създаде здраво, бързо и евтино правораздаване.

Необходимостта отъ създаването на общинскитѣ сдилища е извиквала у насъ въ миналото на нѣколко пѣти тѣхното съществуване. Съ привременитѣ правила на устройството на сдебната частъ въ България отъ 24 августъ 1878 г. известни подъ името „временни сдебни правила“ за пръвъ пѣтъ у насъ се създадоха общинскитѣ сдилища. Премахвани и на два пѣти отново извиквани на животъ презъ 1883 и 1922 год. общинскитѣ сдилища не можаха да се задържатъ за дълго време. Причинитѣ за това трѣбва да се търсятъ въ изборния принципъ, окончателно компрометиранъ отъ нашитѣ партизански нрави, както и отъ липсата на подготвени лица, които да изпълняватъ важната и отговорна функция на общинскитѣ сдди.

Реформата отъ 12 ноември 1934 год. дойде да отстрани именно тия недостатѣци. Новата организация на общинскитѣ сдилища бѣ нагодена по начинъ да отговори на изискванията на едно ефикасно и достъпно до народнитѣ маси правосъдие. Причислени къмъ системата на сдебнитѣ учреждения въ страната, съгласно забележката на чл. 1 отъ сега действащата наредба—законъ за устройството на сдилищата, съ разширени функции и съ подборъ на лица съ високъ образователенъ цензъ, общинскитѣ сдилища ето вече три години се

на борба, а сдбата му промѣнлива като морския вѣтръ.

Тогава Човката реши да страда, да живѣе и да чака по-добри дни.

*

Бѣше пролѣтъ: топълъ вѣтръ духаше откъмъ морето, чиито бѣлопѣнсти вълни танцуваха и пѣха нѣжно.

Дърветата се кичеха въ зеленина, а цѣфналитѣ череши ронѣха бѣли цѣтове.

Ваклинъ излѣзе отъ колибата и тръгна къмъ пристанището. Предъ едно рибарско кафене той се спрѣ и видя презъ прозореца, че стариятъ рибаръ мълчаливо сърбаше кафето си и пушеше цигара.

Човката влѣзе вѣтрѣ, поздрави и седна до стареца.

Дѣдо Вълчанъ бѣше добъръ човѣкъ, той много пѣти помагаше и утешаваше Човката.

Стариятъ рибаръ погледна Ваклина, усмихна му се и каза:

— Довечера е Възкресение, ще слѣзе отъ кръста Оня, който се роди, живѣе, страда и умрѣ за насъ. Ти нѣмашъ никого, ела у насъ, ще посрещнешъ Възкресението съ мена и старата! . . .

Ваклинъ и дѣдо Вълчанъ говориха дълго.

радватъ на успѣхъ, развивайки една полезна и плодотворна дейность. Бидейки въ по близъкъ контактъ съ народа, у който изобилствуватъ дребни спорове, създадени отъ малоценни материални интереси, общинскитѣ сдилища иматъ високото предназначение да играятъ ролята на помирителъ въ отношенията между гражданитѣ. Фактътъ, че народа охотно търси услугата на общинския сдъ, предъ който по невѣроятно бързъ начинъ и при съвършено низки такси, добива по законенъ редъ удовлетворение на своитѣ вземания, показва, че института на общинскитѣ сдилища напълно е постигналъ целитѣ и задачитѣ на законодателя. Известни дефекти могатъ да се намѣрятъ, но тѣ сж отстраними. Важното е, че системата показва своитѣ добри страни. Критики срещу общинскитѣ сдилища има, но тѣ не изхождатъ отъ полезността на института, а отъ съвсемъ други съображения.

Статистическитѣ данни за дейността на общинскитѣ сдилища въ цѣлата страна доказватъ по единъ безспоренъ начинъ, че идеята на законодателя за бързо, евтино и достъпно до народа правосъдие, не е празна приказка. Общинскитѣ сдилища сж извикани отъ необходимостта да отговарятъ на една належаща нужда. Днесъ тази нужда е задоволена. И ние смѣтаме, че всѣки новъ опитъ за осакатяване на общинскитѣ сдилища ще бжде въ ущърбъ на гражданитѣ, които съ задоволство и радостъ посрѣщатъ това хубаво нововъведение въ нашето правораздаване.

Кънчо Сапунджиевъ
Варнен. общин. сддия

Поржчанитѣ 113 тона емулзия за китонирване на варненскитѣ улици сж натоварени на параходъ „Белшонъ“, който отъ Хамбургъ е тръгналъ на 31 мартъ, и се отчаква да пристигне къмъ края на месецъ априлъ въ Варна.

Старецътъ разказа на Човката за раждането, страданието и възкресението на Богочовѣка и за неговото велико учение, което носи миръ, любовъ и братство между хората и което учи сититѣ да помагатъ на гладнитѣ и страдащитѣ.

Небето на западъ се залѣ съ пурпуръ, стана кърваво, червено, после потъмнѣ. Месецътъ изплува, а на лазура пламнаха хиляди свѣтли очи.

Дѣдо Вълчанъ и Ваклинъ напуснаха кафенето. Двамата тръгнаха мълчаливи въ нощъта. По едно време стариятъ прошепна:

— Не тѣжи, Ваклине, земниятъ животъ е нищо. Вижъ нощъта, тя е толкова хубава, и следъ нѣколко часа ще бжде още по-хубава: Христосъ ще възкрѣсне! . . .

Ваклинъ погледна небето, по което хиляди пламнали звезди трептѣха като малки кандилца. На душата му стана леко, отъ нея като че ли се откъсна цѣлото му страдание и потъгна нѣкъде. Задъ клепкитѣ му се подадоха нѣколко сълзи, олюляха се и се търколиха по мършавитѣ му бузи. Човката въздъхна дълбоко и отвърна:

— Ехъ, дѣдо Вълчане, и азъ следъ толкова години ще мога щастливо да кажа тази нощъ на нѣкому: Христосъ Възкресе! . . .

Димитъръ Аджемовъ.

Курорта Варна въ климатическо отношение

Въ пьстрия букетъ отъ многото природни красоти на нашата родна земя, редомъ съ Балкана и Дунава, седи родното море. И то, както планината и малко повече отъ голъмата легендарна рѣка, буди удивление, очудване въ насъ. Но не само отъ естетическо гледище може да ни привлече морето, а и отъ чисто здравословно.

Морскиятъ курортъ, по черноморския ни брѣгъ въобщо и въ частностъ тоя въ Варна, отъ година на година все повече и повече става популяренъ у насъ и въ чужбина. Това трѣбва да ни радва, защото е отъ голъмо значение, както за града тъй и за цѣлата държава.

Стопанското значение на курорта Варна може да бжде предметъ на друга статия. Затова сега ще се спремъ само върху здравословното му значение. За тая цель, необходимо е, макаръ и на кратко, да изтъкнемъ особеноститъ на черноморския климатъ. Преди това, обаче, трѣбва да отбележимъ нѣщо за самото море. Черно море е единъ голъмъ и дълбокъ воденъ басейнъ. Две трети отъ неговото дъно се намира на дълбочина подъ 1800 метра.

Въ него се вливатъ нѣколко голъми рѣки, като Дунавъ, Днестъръ, Бугъ, Днепъръ и Донъ (чрезъ Азовско море), които му носятъ сладка вода. Затова солеността на черноморскитъ води е по-малка въ сравнение съ тая на Мраморно и Срѣдиземно морета, а именно: Черно море 18 на хиляда, Мраморно — 36.4 на хиляда и Срѣдиземно — 39.3 на хиляда, на повърхността.

Благодарение на солеността отъ една страна и дълбочината на нашето море—отъ друга, благоприятната температура на водата за бани се поддържа най-продължително време въ сравнение съ Северното, Адриатическото и Ионийското морета. Така, наприкладъ, *водитъ при Варна презъ м. Септемврий сж 4° по топли отъ тѣзи на Северното море презъ м. Августъ, а презъ м. Октомврий сж толкова топли, колкото водитъ на Северното море презъ м. Юний.*

Лѣтвоничитъ въ нѣмскитъ оживени курорти се радватъ, следователно, презъ най-топлиятъ месеци Юний и Августъ, на едно море, толкова топло, колкото това при Варна презъ есеннитъ месеци Септемврий и Октомврий. А това е едно отъ най-важнитъ преимущества на нашия морски курортъ предъ чуждитъ такива.

Относно състава на черноморската вода професоръ Караоглановъ е установилъ, че тя наподобява напълно типичнитъ океански води. Последната съдържа въ 1000 гр.: калиевъ хлоридъ—0.3100 гр.; натриевъ хлоридъ—13.3344 гр.; натриевъ бромидъ—0.0599 гр.; магнезиевъ хлоридъ—1.6353 гр.; калиевъ сулфатъ—0.8454 гр.; магнезиевъ сулфатъ—0.9371 гр.; магнезиевъ бикарбонатъ—0.2634 гр.; и др.

Температурата на въздуха въ Варна е почти постоянно нормална, съ най-малка годишна амплитуда. Амплитудата между температурата на деня и тая на нощта е тоже малка. Най-горещия месецъ за нашето крайбрѣжие е Юний (за Варна и Августъ)—22.1° срѣдна температура, а най-низката презъ м. Декемврий 3.7°—3.9°. Това е сжщо тъй важно преимущество на нашето море, защото лѣтето е по-хладно отъ Ривиерата съ 1.1°—3.5°, а зиме по-толо отъ споменатитъ морета.

Друго благоприятно условие за нашия черноморски климатъ е влажността. Тя е сравнително по-голъма отъ тая на Францускитъ курорти по югозападния брѣгъ на Океана, но споредъ Д-ръ Д. Матеевъ, това сжщо е единъ плюсъ, защото атмосферата, главно чрезъ своето съдържане на водни пари и вжгленъ двуокисъ, не пропуска обратно дългитъ лъчи, които биха я изстудили.

По отношение валежитъ, крайбрѣжието ни спада къмъ най-сухитъ области на България. Годишниятъ брой на днитъ съ валежъ въ Варна е 65.6 дни. И по отношение облачността и мъглата, климатътъ е по-благоприятенъ въ сравнение съ тоя въ вътрешността на страната. Срѣдното годишно барометрично налягане въ Варна е 759.6 м. м. Най-низко е то презъ лѣтото и най-високо презъ зимата.

Въ нашето крайбрѣжие източнитъ вѣтрове сж морскитъ, а тѣзи отъ къмъ северъ, западъ и северо-западъ сж континенталнитъ вѣтрове. Освенъ тия вѣтрове, тукъ духатъ локални вѣтрове, така нареченитъ морски бризи, които духатъ презъ деня отъ морето къмъ сушата и обратно, презъ нощта отъ сушата къмъ морето. Въ това отношение Варна не отстъпва на много курорти съ свѣтовна известностъ, като Nice, (10 м. въ секунда); Biaritz и Arcachon (7 м. въ секунда). Срѣдната годишна скоростъ на континенталния вѣтъръ въ Варна е 3.7 м. въ секунда. Бризитъ иматъ почти сжщата скоростъ.

Отъ всичко това зависи и силата на охлаждащото на черноморския климатъ, условие съ огромно физиологично значение, предвидъ влиянието на студа върху обмѣната на веществата и съотношението на топлинната регулация на тѣлото. Въ Варна степенята на охлаждането бележи три фази въ таблицата на Сонгад, а именно: презъ лѣтото—благоприятенъ; презъ пролѣття и есенята—умѣрено възбуждащъ и презъ зимата—силно възбуждащъ.

Редъ е сега да споменемъ нѣщо и за състава на въздуха. Освенъ увеличеното съдържане на кислородъ съ 0.13% и озонъ—12 милиграма %, морския въздухъ съдържа и йодъ. Съдържането на йода въ морския въздухъ, споредъ Lewis, е 12 пжти по-голъмо отъ колкото на въздуха въ вътрешността. Морскиятъ въздухъ съдържа още минимално количество бромъ. Ето защо, най-чистъ въздухъ си остава тоя надъ морето и планинитъ.

Накрай, нека кажемъ нѣколко думи и за пѣска. Варненскиятъ пѣсъкъ е чистъ и дребенъ, разтланъ въ удобенъ плажъ, снабденъ съ модерни бани. Той поглъща лесно ултравиолетовитъ лъчи, отразени отъ повърхността на морето и затова е лѣчебенъ. Безъ да се спираме сега на ползата отъ морския курортъ въ Варна за гражданитъ му, отъ казаното до тукъ става ясна огромната полза отъ него за лѣтвоничитъ отъ вътрешността на страната и особено за тия отъ чужбина. Защото само българската *Ница* — царицата на черно море—Варна може да имъ даде здраве и отмора.

Коста Траяновъ.

Даннитъ сж взети отъ изследванията на Д-ръ Драгомиръ Матеевъ, изъ списание „Училищенъ прегледъ“, год. XXXI, кн. IV.

Протоиерей Д. Андреевъ

Тъ заминаха,

Родният параходъ Бургасъ отнесе на 18 м. м. 180 души българи за Палестиня. . . Св. Земя. . . Ханаанъ. Ще посѣтятъ Иерусалимъ. Ще се поклонятъ на Св Голгота. Тръпелъ и радостъ ще ги завладѣе. Ще видятъ, ще чуятъ, ще станатъ свидетели на неумирането въ свѣта. Гдѣто е изключено отрицанието. . . Гдѣто владѣе жгата и скръбта по изгубеното. . . Гдѣто краката слабѣятъ, ржцетъ се отпусчатъ, пулсътъ замира. . . Гдѣто има страхъ. . . Силни мистични преживѣвания. . . Адамъ и Голгота! Грѣхътъ и победата! Смъртта и възкресението! Животътъ и обновата! Ще разбератъ що значи жалостъ. . . страдание. . . Кръстна любовъ и ненавистъ. Морни очи и човѣшка слабостъ. . . Голготски лъхъ.

Тъ ще видятъ Св. Гробъ. Ще видятъ забавни и символични балкони, стълбове и галерии. . . чудни и славни подпори и корнизи. . . символични капители. . . Метали и триглифи на фризове. . . гръцки, дарийски, йонски и коринтски стилове. . . Дѣло на царствения архитектъ Комнена. Подобенъ на днешнитъ Джовани де роси, Ленорманъ и Пере, Норд, Скоти Смитъ, Шкокобауеръ и Куглеръ, Пинеръ и Геерики, Прохаровъ, Строгановъ и Уваровъ и др.

Подъ тази царствена творба тъ ще се срещнатъ съ Maria Dolgorusa — майката на добритъ майки; съ проводника на вѣчното и Св. Евангелие — Йоанна; съ началника на Кръста Иракли, който ще ги помоли да се наведатъ и видятъ лоба на Адама — сѣдбата си; съ Лонгина Стотника — началника на палачитъ Хростиови; съ Св. Елена и нейнитъ копачи — работници, търсящи Кръста Хростиовъ; съ гордата Мария Магдалина, обляна въ покаяненъ потъ . . .

Тъ ще изчакатъ да видятъ и гроба Господенъ празенъ, изъ който блика огънь, що не пари, а изгаря и чисти грѣха. Ще мълчатъ наведени и охкватъ. . . Ще немѣятъ и въздишатъ. . . Ще плачатъ и ридаятъ. . . Ще ронятъ сълзи. . .

Въ свободното си време ще посетятъ Харамъ Шерифа (по арабски Кубъ Патусъ Сахра) — Омарова джамия, нѣкогашната Соломонова слава — Соломоновия храмъ. Галерии, кедрни и елки. . . Бѣлъ, червенъ и синъ мраморъ, Ливански греди и дъски. . . Витлообразни стълби присртой-етажи. . . Херувими и серафими отъ маслина. . . Златни обшивки, златни верижки, цѣнни обковки. . . Светилище. . . Тукъ ще споменатъ имената на патриархъ Софроний, който предаде на другитъ Иерусалимъ, полководецътъ Апу Апедъ, който го предаде, Савската царица и Тирския царъ Хирама, които стоятъ сковани предъ тази Соломонова творба. Ще се увѣрятъ за сетенъ пътъ, че всичко тече, всичко се вѣчни, нищо не остава постоянно — Единъ е само вѣченъ Богъ — вѣчна истина.

Ще посѣтятъ много градове и мѣста святи, рѣки, морета и езера, въ които и около еживѣлъ училъ и чудотворилъ Божиятъ помазаникъ Христосъ. Ще видятъ развалинитъ на библейскитъ градове Еганди, Масада, Зазора или Сигоръ, Каракъ, Махерусъ и др. — тъмни исторически патила.

Тъ ще присѣтствуватъ на редъ духовни про-

Похвална служба

Отъ 22 Февруарий т. г. Техническото отдѣление при ощината организира производството на **бетоннови бордюри**. Работилницата е въ Лозовия разсадникъ.

Само за единъ месецъ — до 24 Мартъ включително сж изработени **1944 броя** бордюри. Началникътъ на отдѣлението г-нъ инж. Лазаръ Каровъ и другия помощенъ персоналъ иматъ голѣмата амбиция да получаватъ качествено много добри бордюри при цени износни за общинската каса. За тази целъ, отдѣлението води специаленъ дневникъ за вложенитъ материали и трудъ. За произведени **1944 броя** бордюри сж изплатени:

Надници: за майстори и работници 13.340 лв. заплати на кантонера — надзорникъ за 20 дни 1.000 лв. материали: едъръ чѣхълъ 50 куб. м. × 136 лв. 6.800 лв. дребенъ чакълъ 36 куб. × 173 лв. 6.228 лв. пѣськъ 59 куб. × 50 лв. 2.950 лв. циментъ 444.50 торби × 75.90 лв. 33.737 лв. — Всичко 64.055 лв.

Съ превоза до мѣстото единъ бордюръ струва на ощината 35.45 лв., а презъ миналата година е заплатено на предприемача 49 лв., разликата отъ 13.50 лв.

Но още по-похвално, е че г-нъ инж. Каровъ слага работата въ тази работилница подъ стъкленъ калпакъ.

Съ писмо № 510, отъ 20. Мартъ т. г., до Държавния контрольоръ и помощникитъ му и копие финансовия началникъ, той поканва сжщитъ да посетятъ работилницата и да дадатъ своитъ улѣтвания въ администриране на работата и извършване на ревизия на внасянитъ, употребявани материали и пр. Съ това се туря въ хармония службата на Техническото отдѣление съ останалитъ служби и ни сме убедени, че започнатата работа съ бордюритъ ще върви много успѣшно.

Презъ м. мартъ т. г. градската ощинска библиотека е била посетена отъ 2916 души. Отъ тѣхъ 995 сж чели вестници и списания само въ читалнята за периодически печатъ, а 1921 сж взели книги за библиотеченъ и домашенъ прочитъ. Отъ тѣхъ 1438 сж ученици, 386 студенти, 408 чиновници, работници, занаятчи и 684 пенсионери. Взети сж всичко 2093 книги, отъ които за домашенъ прочитъ 1711 и за въ самата библиотека 382. По характеръ книгитъ сж: художествена литература 1083, история и география 418, справочни и списания 102, други 490. Отъ българскитъ автори най-много се четатъ Иванъ Вазовъ, Йорданъ Йовковъ, Любенъ Каравеловъ, Алеко Константиновъ, Василь Друмевъ и др.

цесии; шествия и тържества около запазенитъ Св. гробове и мѣста предъ и следъ Пасхата, отгдѣто ще почерпятъ примѣри на смирение и търпѣние.

Накрай тъ ще се изкачатъ на върховетъ Таворъ и Кармилъ. Ще видятъ потѣпкиания и сринатъ езическия Вааловъ миръ. Ще се облекатъ съ Таворската свѣтлина, която още свѣти и ще обѣщаватъ винаги да служатъ на Вѣчната свѣтлина Бога.

И въ Теверната, и въ новата столица Тель-Авивъ (възраждане) тъ ще сключатъ пактъ на вѣчна служба и покорностъ на небето-Бога.

Дано се върнатъ промѣнени!

Бележникъ

Община, граждани и задължения

Добриятъ гражданинъ трѣбва да се въодушевява отъ ревностъ къмъ общинскитѣ мѣроприятия. Той трѣбва да бжде винаги готовъ да ги подкрепи и да ги насърдчи и никога да не ги спѣва, подтиквавъ отъ зла воля и разрушителна критика.

*

И най-бедниятъ градъ може всестранно да напредне, ако въ него има добри и съзнателни граждани.

*

Най-силна и здрава община е онази, която брой най-много граждани, поставили общитѣ интереси надъ частнитѣ.

*

Който не обича своя роденъ градъ, не може да обича нищо.

*

Общината е честита, когато несъзнателнитѣ и зли граждани не могатъ да заповѣдватъ и да се налагатъ въ нея,

*

Добриятъ гражданинъ има три задължения: да обича своя роденъ градъ, да работи за неговия напредъкъ и да се грижи не само за личното си благоденствие, но и за това на своитѣ съграждани.

*

Както е достойно да работишъ за благо-то на своето отечество, така е достойно да работишъ за благо-то на общината въ която живѣешъ. Защото основата на любовта къмъ родината е любовта къмъ родния градъ.

*

Общината, въ която гражданитѣ говорятъ само за правата си, безъ да си спомнятъ и изпълняватъ своитѣ задължения, е осждена на гибель и упадъкъ,

*

За да сждишъ за гражданското съзнание на нѣкого гледай поведението му. Добъръ гражданинъ е онзи, който прави честь на своята община, съ своята доблестъ, съзнание и характеръ.

*

На най-здрава основа е положена оная община, дето всички се интересуватъ, колкото се може по вече, за сждбата на своя роденъ градъ и живѣятъ винаги съ съзнанието за своитѣ граждански длъжности.

Изборитѣ въ Варна утвърдени

Кои съветници се избиратъ.

Следъ произвеждането на ощинскитѣ избори въ Варна, бѣха подадени четири констестации, за които областниятъ сждъ въ разпоредителното си заседание издаде своето решение: избранитѣ за общински съветници въ 11 райони се утвърждаватъ, съ изключение на VII районъ, чийто изборъ се касира и следва да се произведе наново въ опредѣления законенъ срокъ.

Въ VII районъ бѣ избранъ съ 410 гласа—Дим. Пан. Димитровъ. Сресу него подаде контистация Ангелъ Панчевъ Станевъ.

Утвърдени сж избранитѣ за общ. съветници: въ I районъ—Иванъ Георгиевъ Калайджиевъ съ 705 гласа; въ II р. Константинъ Ст. Миневъ съ 430 гл.; III р. арх. Ж. Богдановъ съ 435 гл.; IV р.—Петъръ Стояновъ—468 гл.; V районъ—Ив. П. Мариновъ—486 гл.; VI р.—Иорданъ Георгиевъ Мариновъ—314 гл.; VIII р.—Д-ръ Ив. Василевъ Бояджиевъ съ 537 гл.; IX р. Дим. Пан. Курдовъ—198 гл.; X р.—Инж. Тома Дим. Дервентски—798 гл.; XI р. Георги Людцкановъ Георгиевъ—754 гл.; XII р. Константиновъ Ник. Панайтовъ—285 гласа.

Варна е най-добрия Черно-морски курортъ. Тя носи здраве и бодростъ!

Благоденствието на гражданитѣ зависи отъ благоденствието на общината. За това, който работи за културния и икономически напредъкъ на своята община, работи за своя културенъ и икономически възходъ.

*

Ценността на единъ градъ не се мѣри, само споредъ неговитѣ материални богатства, но много повече споредъ неговитѣ духовни и културни паметници.

*

Добъръ и съзнателенъ гражданинъ е оная човѣкъ, който всѣки мигъ знае какво трѣбва и какво не трѣбва да прави и който не прави онова на другитѣ, което не желае да правятъ и на него.

*

Единъ добъръ гражданинъ не може да остави по-добро завещание на младото поколение отъ това: работи за доброто на своитѣ съграждани и роденъ градъ!

Варна ви кани!

Бръговетъ на Варна сж красиви и романтични. Тъ освежаватъ тѣлото и ободряватъ духа. Елате презъ лѣтото на хубавия и поетиченъ морски бръгъ!

Елате да видите чудната приказна природа на Черноморската хубавица и да изпитате нейния чаръ!

КУРОРТЕНЪ ПРЕГЛЕДЪ

Прилагайки предварително набелязаната програма за пропаганда на курорта презъ 1937 г. и съгласно специалното за целта изложение на Курортното стопанство, кждето се отдава нуждното значение на посещенията отъ вътрешността, Курортната дирекция е предприела редица мѣроприятия целящи увеличтение посещенията отъ вътрешността. На Пловдивския панаиръ ще бжде уреденъ специаленъ шандъ, а на централно мѣсто въ града ще се монтира рекламна кула съ снимки отъ града ни и околноститъ. Въ София дирекцията е въ преговори съ официалното пътническо бюро „Балканъ“ за ангажирване на една отъ неговитъ витрини за постоянна изложба за Варна, като въ самото бюро ще се даватъ всички необходими сведения за целта. Бюрото се помѣщава на „Алабинска“ точно дето „Леге“ свършва, значи въ една отъ най-уживенитъ части на София. Дирекцията е влѣзла въ връзка съ рекламната служба при БДЖ за окачване на новитъ плакати по Ж. П. гари и замѣняне на старитъ досегашни снимки въ вагонитъ съ нови такива. Направени сж запитвания до радио София и радио Стара-Загора за специални пропагандни предавания за курорта Варна. Презъ месецитъ май, юний и септемрий чрезъ реклами, които ще излизатъ периодически въ два отъ софийскитъ ежедневници съ най-голямъ тиражъ, ще бжде поканена публиката да посети Варна.

Ангажирани сж нѣколко отъ най-добритъ локали въ София, кждето ще бждатъ изложени голѣми панорамни увеличения на плажа, сжщо и отъ новитъ плакати. Новитъ проспекти на български езикъ 30,000, сж качествено за пръвъ пѣтъ на нуждната висота, понеже и тѣ сж отпечатани въ странство. За осигуряване тѣхниятъ пласиментъ на съответнитъ мѣста въ България, ще се командирова специално за целта лице.

***

Въ желанието си да даде по-вече забавления и удобства на гоститъ посетители въ банитъ, набелязани сж и сж въ изпълнение следнитъ мѣропри-

ятия при морскитъ бани: утрояване капацитета на душоветъ чрезъ монтиране нови такива; чрезъ Общ. Електрическо стопанство се доставятъ нови прожектори, съответни електрически крушки, технически приспособления за нови водни фигури и автомати за смѣняне на свѣтлинитъ, като по тоя начинъ се цели да се добие максимумъ ефекти чрезъ нощнитъ свѣтлинни фонтани. Тия дни ще бжде започната изработката на блоковетъ отъ страна на техническата служба при пристанищното управление, които ще послужатъ за основа на проектираната свѣтлина кула, съ часовникъ срещу бюфета на севернитъ бани.

***

Отъ запитванията, които се правятъ отъ странство, интересъ за това лѣто по отношение на курорта ни, се проявява главно отъ Чехия и Полша и заключенията сж, че евентуалното увеличение на което можемъ да разчитаме отъ странство, сж главно отъ тия две страни.

***

Въ първитъ дни на м. юний т. г. ще пристигнатъ въ града ни съ новопостроения дружественъ параходъ „Варна“ директорътъ на корабостроителницата, въ която е строенъ кораба, съ семейството си, а сжщо и самиятъ кметъ на града Ростокъ, сжщо съ семейството си, въ който градъ се намира и самата корабостроителница.

Девизътъ на Варна е:

Расте и хубавѣе

Чрезъ трудъ, къмъ творчество

Варна отъ день на день добива все по-красивъ благоустройственъ видъ и изгледъ. Това, разбира се, радва всички онѣзи, които милѣятъ за напредъка на своя роденъ градъ.

Защото нѣма нищо по-лошо отъ това да идешъ въ единъ градъ и да видишъ неблагоустроени, кални и криви улици, потънали въ прахъ и нечистотии.

За постигането на този красивъ благоустройственъ видъ на града ни, не малко е допринесла и десетдневната временна общинска трудова повинность.

И тукъ трѣбва да подчертаемъ, че гражданитѣ, които отбиватъ редовно и съвестно своята общинска трудова повинность или я плащатъ редовно, работятъ въ сжщность за доброто на себеси, за доброто и за разхубавяването на своя роденъ градъ.

Тази година отбиването на десетдневната повинность ще започне отъ 10 май.

Отбиването на трудовата ще се извърши на 14 етапи, както следва: роденитѣ презъ 1892 и 1893 год. ще отбиватъ труд. си повинность на 10 май; тия родени презъ 1894 и 1895 г.—на 25 с. м.; роденитѣ презъ 1896 и 1897 г.—на 7. юний; роденитѣ презъ 1898 и 1899 г.—на 22 с. м. роденитѣ презъ 1900 и 1901 г.—на 5. юлий; роденитѣ презъ 1902 и 1903 г.—на 19. юлий; роденитѣ презъ 1904 и 1905 г.—на 2. августъ; роденитѣ презъ 1906 и 1907 г.—на 16. с. м.; роденитѣ презъ 1908 и 1909 г.—на 30 Августъ; роденитѣ презъ 1910 и 1911 г.—на 13. Септември; роденитѣ презъ 1912 и 1913 г.—на 27. Септември; роденитѣ презъ 1914 и 1915 г.—на 11. Октомврий и роденитѣ презъ 1916 г. на 25. Октомврий.

Сборната смѣна на всички неотработили по уважителни причини трудовата си повинность ще бжде на 9. Ноемврий.

Никой не може да отбие трудовата повинность на друго лице, а тѣзи които не я откупятъ на опредѣлена дата, ще я плащатъ въ двоенъ размеръ—600 лв. или ще работятъ цѣли 20 дни подъ стража.

Освобождаватъ се отъ работа свършено неспособнитѣ за умственъ и физически трудъ и признати за бедни.

Тѣхното освидѣтелствуване ще става отъ специална медицинска комисия, която ще заседава въ санитарното отделение при общината презъ следнитѣ дни; за I-ва група—7. V. за II група—21. V. сл. пл.; за III група 4. VI.; IV група—18. VI.; V група—2. VII.; VI група—

Варненско Град. Общинско Управление Техническо отдѣление.

Обява № 755

гр. Варна, 20. IV. 1937 г.

Обявява се на заинтересованитѣ стопани, че проекта за нивелацията на улицитѣ между ул. „Червенска“, ул. „Русе“, ул. „Преславска“, ул. „Цариградска“ и ул. „Девня“ се повърна неутвърденъ отъ Министерството на Общественитѣ Сгради, Пжтища и Благоустройството за второ окончателно изучаване, съгласно чл. 12 отъ закона за Благоустройството на населенитѣ мѣста въ Царството и се излага въ отдѣлението, където заинтересованитѣ могатъ да го прегледатъ и обжалватъ за последенъ пжтъ, ако не сж довольни отъ него, чрезъ Техническото отдѣление при общината, предъ Сждебно Административната Комисия при горепоменатото Министерство въ едномесеченъ срокъ отъ деня на получаване това обявление, като внесатъ съ вносенъ листъ 250 лв. такса въ Народната Банка.

Съгласно чл. 12 отъ закона, жалбитѣ до Сждебно-Административната Комисия ще се подаватъ въ толкова екземпляра колкото съседи докосва желаемото съ тжжбата нивелетно измѣнение, като оригинала се обгербва съ 10 лева, а преписитѣ съ по 5 лева гербова марка. Възраженията противъ такива тжжби ще се подаватъ направо въ техническото отдѣление, безъ всѣкаква такса, найкъсно въ двуседмиченъ срокъ отъ деня на получаване преписа отъ тжжбата и ще се обгербва съ 10 лева гербова марка.

Кметъ: Инж. Я. МУСТАКОВЪ

Н-къ Техн. отдѣл.: Инж. Л. СТ. КАРОВЪ

Зав. Сл. Сн. Рег. и Нив.: Инж. Л. ДИМОВЪ

16. VII.; VII група—30, VII.: VIII група—13. VIII. IX група—27. VIII.; X група—10. IX.; XI група—24. IX.; XII група—8. X.; XIII група—22. X. и последната 14-та сборна група на 5 ноемврий.

Всеки съзнателенъ гражданинъ трѣбва да се съобразява съ горнитѣ нареждания и да си отбие на време трудовата повинность, за да не бжде глобяванъ и наказванъ.

Медицинската комисия ще заседава винаги следъ пладнѣ на посоченитѣ по-горе дати.

Временно живущи въ гр. Варна—чужди общинари, могатъ да отбиятъ трудовата си повинность за смѣтка на своята община въ Варна.

Дългъ е на всѣки гражданинъ да отбива или плаща редовно трудовата си повинность, защото съ това той ще покаже, че милѣй за напредъка на своя роденъ градъ.

ВАРНЕНСКАТА ГРАДСКА ОБЩИНСКА БИБЛИОТЕКА

Основана през 1883 год., варненската градска библиотека е от 1887 г. общинска. Поддържана щедро през годините 1889 — 1894 и 1910 — 1913, тя след войните бива извънредно много занемарена и пренебръгната от общинската управа, та изпада въ едно окаяно положение — бива ограбена с 3600 тома — въ едно състояние на пълно разстройство, до толкова, че последните и до сега още се чувствуват. Толкова много е била обедняла, че и сега още мъчно могат да се поправят нанесените ѝ щети или да се замънят негодните книги и мобили.

От 1928 г. обаче тя биде стегната на ново и на нея се обърна по-големо и просвѣтено внимание. До като за времето 1883—1928 год. — 45 години — тя е могла да увеличи книжното си имущество с 23000 тома, за времето от 1928 до 1937 — 9 години, тя е могла да увеличи същото с още 17000 тома за да се достигне сега до 40000 тома т. е. през поседните 9 години срѣдно годишно с 1850 тома.

Още по-сжществено е, че за тия последни 9 години тя се превърна от едно жалко, зле пазено и поддържано, неизвестно за грамадната част от варненското гражданство книгохранилище, въ културен институт с почувствано въздействие върху читающия свѣтъ, с известно влияние върху учащата младеж, въ библиотека, предоставена на всецѣло използване на нуждаещите се от духовна храна.

Назначението на една чисто обществена библиотека, каквато е варненската, е възможно най-големъ надзоръ върху публиката, най-лесно най-бързо да раздава книги на колкото е възможно по-големъ кръгъ читатели от всички обществени слоеве и възрасти. Работейки точно по плана, изработенъ въ 1929 г. съобразно най-последните постижения и изисквания на модерното библиотекознание, варненската библиотека дава достъпъ на читатели от 10 г. възраст нагоре, на учаща се младеж от всички учебни заведения въ града, на всички граждани, лѣтовници от България и чужбина и раздава годишно до 26000 тома.

Но тя би могла да раздаде още толкова тома, ако за това би имала едно голѣмо и удобно помѣщение, а не сегашното, което е тѣсно, незащитено от посѣгателства и насечено на много стаи, мъчно наблюдавани от персонала и ако би имала повече персоналъ, да земе всички необходими за една библиотека служби.

Още много способности, предвидени, но не изпълнени поради техническа невъзможност, трѣбва да се приложатъ, при условие въ едно напълно за библиотечна служба и всецѣло надзиравано помѣщение, за да може библиотеката, редовно снабдявана с книги и с редовното и навременно поддържане, да услуги всецѣло, непрепятствено и лесно обратно изискуемо на читащата публика Многобройните търсения на книги от всички отрасли на човѣческото знание и може, негодуването дори на посетителите от липсата и недоставянето на много добри и нашумѣли книги, на разни езици, сочи колко библиотеката е нужна, колко духовният интерес у варненското гражданство, въпрѣки прибързани противни твърдения, е голѣмъ и с колко повече срѣдства и улеснения библиотеката би трѣбвало и е длъжна да иде насреща на тия търсения и нужди.

Тя е първата помощница на Висшето търговско училище въ града ни относно снабдяването на студентите с книги, особено през зимния сезонъ, до 150—200 на день, и тоя фактъ само сочи каква роля играе за учащата се младеж. При най-възпрепятствувани условия, вече от 6 години сжществуват и детския отдѣлъ, броящ 1200 тома, посещаванъ жадно от деца от 9—14 год. възраст. Тоя отдѣлъ би могълъ да се развие още повече. Така сжщо и читалнята за периодически печатъ, ако бжде уредена и надзиравана напълно по библиотеченъ начинъ, още много повече би могла да бжде въ услуга на гражданството и да представлява едно желано, удобно, чисто и приятно мѣсто за духовно развлѣчение.

Варненската градска община, при сегашните си срѣдства достатъчно дава за библиотеката и особено през тая година снабдяването с книги обещава да бжде щедро. Но и гражданството трѣбва да е по-отзивчиво, и чиновниците, особено общинските, да зачитатъ библиотечния редъ.

Добре уредените библиотеки и читалища въ много други градове сж резултатъ и рожби все на частни благодѣяния, дарения, фондове и просвѣтено внимание.

Въ библиотеката се въвежда вече известната десетична каталожна система, въвеждатъ се картонните (фишови) каталози. Тя брой книги на 32 езика. Търсенето на книги на френски и нѣмски езици е особено голѣмо от страна на публиката. Ценна е сбирката и от антикварни книги, а напоследъкъ се се доби с 3 нови енциклопедии на френски, нѣмски и руски езици.

